

Daň dědická jest nyní normována cís. nařízením z 15./IX. 1915 č. 2g8 ř. z. (t. zv. děd. novella) zákonem ze 7./I. 1920 č. 31 sb. z. (zákon přirážkový) a zákonem z 12./VIII. 1921 č. 337 sb. z. (zákonem o dani z obohacení).

Důležité jest, aby inventář byl sepsán a výkaz poplatkový projednacímu soudu předložen do 6 měsíců od úmrtí, neboť jinak nastává povinnost platiti 5% úroky odškodňovací (§ 29 zák. č. 278/1925 a § 11 zák. č. 74/1901). Je-li již předem jisto, že pozůstalostní řízení nelze v čas skončiti a výkaz předložiti, může strana placení úroků odškodňovacích se vyhnouti tím, že složí u finančního úřadu částku takovou v hotovosti, jakou asi budou činiti dědické dávky, kterou si ovšem sama vypočítá. Placení cennými papíry nelze považovati za placení ve vlastním slova smyslu a nikterak neosvobozuje od úroků odškodňovacích. To jest pouhé zajištění dědických dávek. Po zapravení se cenné papíry vrátí. Dostí často pozastavuje se strana nad tím, že vyměřovací úřad předepisuje přílohové resp. doplňkové, přílohové kolky z dokladů pasiv pozůstalostních (nejsou-li jako listiny již dostatečně kolkovány). Oprávnění úřadu k tomu jest nesporné, neboť doklady ty předkládají se u soudu a jsou přílohami soudního inventáře, který kolkové povinnosti podléhá, proto podléhají i jeho přílohy kolku. Jinak by bylo ovšem, kdyby šlo o přílohy, které mají býti výhradně součástí výkazu pozůstalostního, určeného pro finanční úřad k vyměření dědických dávek. Tento výkaz jest kolku prost a tudíž i jeho přílohy.

K pochybnostem zavdává často výklad § 16 dědic. novely. Z r. 1915, totiž zdali a pokud se mají pojistky (pojištěné kapitály) zařaditi do aktiv pozůstalostních. Rozhodnou jest okolnost, zdali se zůstavitel již za svého života právoplatně vzdal práva s pojistkou disponovati čili nic. Tedy třeba pojistka zní na př. výslovně na jméno manželky, ale zůstavitel mohl toto ustanovení až do své smrti odvolati, nejde o majetek manželčin, ale o součást aktiv pozůstalostních. Finanční úřad vyšetřuje tuto okolnost dotazem u pojišťovny.

(Dokončení.)

Rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Předkupní právo možno platně ujednati nejen při smlouvě kupní, ale i jiné, ba i samostatnou smlouvou.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 2. III. 1929 čj. R. II. 67/29, vrchního soudu v Brně R. III. 202/28 — krajského soudu v Mor. Ostravě čd 2653/28.

Smlouvou ze dne 2. IX. 1928 prodali manželé A. manželům B. stavební plochu č. vl. č. v Mor. Ostravě a při tom se manželé A. zavázali, že rozhodnou-li se pro prodej své další, dosud neprodané nemovitosti, t. j. domu č. vl. č. v Mor. Ostravě, nabídnou tento ke koupi manželům B. a prohlásili, že svolují, aby si tito na tento dům vložili práva předkupní.

Knihovni soud jejich žádosti za vklad tohoto předkupního práva vyhověl.

Rekursní soud ji zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení I. stolice.

Důvody:

Podle bodu XII. smlouvy, již manželé Karel a Helena A. prodali stěžovatělům stavební pozemek k. č. s budovami na něm, zavázali se prodatelé, že kdyby chtěli zůstavši jim kmenový statek (dům čp.) jinak prodati, nabídnou jej ke koupi kupitelům, t. j. stěžovatělům. Bylo tudíž právo stěžovatělů učiněno závislým na vůli manželů A. prodati onen předmět, a jde tedy o právo předkupní ve smyslu § 1072 obč. z. Že takové předkupní právo lze ujednati i při jiné smlouvě, než kupní, ba i samostatnou smlouvou, vyslovil a blíže odůvodnil nejvyšší soud již v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod č. 3508 (srovnej ostatně i Ehrenzweig 1928, druhý svazek, § 365 str. 418), a není proto, jak mylně zato má rekursní soud, na závadu, že sjednané předkupní právo se netýká věci prodané.

Dovolací stížnost jest tudíž odůvodněna a bylo jí proto vyhověno.

Karel Jelínek.

Notářský spis, kterým matka odstupuje dceři a jejímu snoubenci nemovitosti jako věno dceřino a pod podmínkou, že tato pojme svého snoubence za manžela, jest smlouvou svaatební (§§ 1217 a 1266 obč. z.).

Zrušení svaatebních smluv možno se domáhati, povolena-li rozlučka na žádost obou stran, však taky vyslovena rozsudkem z viny obou stran. (§ 1266 vř. obč. zák.)

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 14. ledna 1929 Rv II 538/28.)

A. A. odstoupila své dceři B. B. a jejímu snoubenci C. C. jistě nemovitosti s tím, že tyto jsou věnem B. B. a pod podmínkou, že tato pojme C. C. za manžela. Manželství uzavřeno, později však rozloučeno a to z viny obou stran.

A. A. a B. B. žádají, aby C. C. vrátil, co obdržel.

Tento namítá, že uvedená odstupní smlouva není smlouvou svaatební a že zrušení svaatebních smluv možno se domáhati, jen došlo-li k rozluce na žádost stran.

Procesní soud žalobě vyhověl.

Odvolací soud toto rozhodnutí potvrdil.

Nejvyšší soud podanému dovolání nevyhověl.

Důvody:

Dovolání, jež uplatňuje toliko dovolací důvod nesprávného právního posouzení podle §u 503 čis. 4 c. ř. s., není odůvodněno.

Nesprávnou jest námitka, že notářský spis, sepsaný v M. dne 17. května 1922 pod čis. 21.787 není vůbec svaatební smlouvou ve smyslu §u 1217 a 1266 obč. zák. a dovozuje-li dovolatel s poukazem na zdejší rozhodnutí čis. 1618 Sb. n. s., že za svaatební smlouvy uznati jest jenom takové smlouvy, jimiž se upravují majetkoprávní poměry manželů, jako takových, vyhovuje právě tento notářský spis, kterým žalobkyně A. A. své dceři B. B. za podmínek, že se provdá za žalovaného C. C., jakožto její věno předala do společného vlastnictví snoubenců nemovitosti tam blíže poznačené a tímto sporem na žalovaném zpět požadované, tomuto hledisku, neboť smlouvou tou byly předány ony nemovitosti tehdejšímu snoubencům právě vzhledem na zamýšlený jejich sňatek a pod jeho podmínkou výslovně jako věno bez jakékoliv zvláštní úplaty s tím jediným závazkem, že snoubenci převezmou knihovní dluhy na nemovitostech váznoucí a že předatelce (matce nevěsty) přísluší doživotní požívání nemovitostí oněch.

Úmysl upravití tímto způsobem majetkoprávní poměry mezi manžely na případ sňatku a vzhledem na jejich manželský svazek, jest tedy ze smlouvy té zřejmým patrným a skutečným materiálním obsahem smlouvy.

Neprávem snaží se dovolatel dále dovoditi, že žalobní nárok není odůvodněn v zákoně, zejména v §u 1266 obč. zák., ježto prý tento zákonný předpis neobsahuje ustanovení na případ, když rozlučka byla vyslovena rozsudkem z viny obou stran. I když tento předpis takového ustanovení neobsahuje, plyne z něho rozumným výkladem přes to jasně, že v takovém případě mají nastati stejné důsledky, jako když rozlučka manželství byla povolena na žádost obou stran, neboť nelze se domysleti nížádného důvodu, proč by tomuto mělo býti jinak a proč by se při rozluce z viny obou stran rozsudkem vyslovené, mělo dostati jednomu manželů výhody, že svaatební smlouvy mají zůstatí na dále v platnosti, zejména, když podle druhé